

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 25 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος - Εισηγήτρια και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 15.09.2023 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ **1404/15.09.2023** της εταιρείας με την επωνυμία «***** **Α.Ε.**» (στο εξής «η προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ***** επί της *****αρ. ***** και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Της **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ** ***** (στο εξής «η αναθέτουσα αρχή») που εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «*****» (στο εξής «η α' παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ***** , οδός *****αρ. 6 και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «*****» και το διακριτικό τίτλο «*****», που εδρεύει στην ***** , οδός ***** αρ. 7-9 (στο εξής «η β' παρεμβαίνουσα») και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής με αριθμό *****/05.09.2023, στην οποία έχει ενσωματωθεί και η απόφαση με αριθμό ***** /17.08.2023, κατά το μέρος αυτής με το οποίο απέρριψε την προσφορά της, έκανε δεκτή την προσφορά της εταιρείας «*****» και ανακήρυξε αυτήν ανάδοχο της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 600,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: *****).
2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό ****/2023 προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις κτηριακές εγκαταστάσεις στέγασης των Αστυνομικών Υπηρεσιών αρμοδιότητας της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ***** για το χρονικό διάστημα 01.01.2024 έως 31.12.2024 συνολικής εκτιμώμενης αξίας 112.903,23 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση την τιμή. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 02.05.2023 (ΑΔΑΜ: *****) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α *****.
3. Η προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 15.09.2023, η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους διά μέσου της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 05.09.2023, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του πδ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε αυθημερόν στην ΕΑΔΗΣΥ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
4. Με την Πράξη του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 1689/2023 ορίστηκε η εισηγήτρια και η ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής, ενώ στις 03.10.2023 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της με αριθμό πρωτοκ. 8041/6/29-λη/03.10.2023, για την αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, οι οποίες όμως δεν λαμβάνονται υπόψη καθώς έχουν κατατεθεί εκπρόθεσμα.
5. Οι παρεμβαίνουσες κατέθεσαν τις παρεμβάσεις τους εμπρόθεσμα στις 28.09.2023, δεδομένου ότι η προσφυγή κοινοποιήθηκε στις 18.09.2023, ζητώντας την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής.
6. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι: *«Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή*

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ {ήδη ΕΑΔΗΣΥ κατά το άρθρο 3 του ν.4912/2022} κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

7. Η Διακήρυξη, αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 και αποφάσεις ΣΤΕ 5022/12, 4901/14,σκ.8 1086/15,σκ.5 , 2434/17,σκ.5, 1217/18, σκ.5, 3629/20 και ΕΑ ΣΤΕ 352/16, 53/11, κ.ά.).

8. Με τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς της και ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα κρίθηκε από την αναθέτουσα αρχή ότι συντρέχει για αυτήν ο λόγος αποκλεισμού του όρου 2.2.3.4 της Διακήρυξης, στηρίζοντας τον ισχυρισμό της στις πράξεις επιβολής προστίμου που προσκόμισε ενώπιον της αναθέτουσας αρχής και προσκομίζει εκ νέου με την προσφυγή της. Σχετικά με τον παραπάνω λόγο προσφυγής γίνονται δεκτά τα εξής:

9. Στο άρθρο 68 του ν. 3863/2010 με τίτλο «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» ορίζεται ότι «γ) Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη σύναψη της σύμβασης τις υποψήφιες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β` 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2)

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους».

10. Επίσης, στον όρο 2.2.3.4 της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας Σύμβασης, οικονομικός φορέας που βρίσκεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ιδίως εάν σε βάρος του έχουν επιβληθεί, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς, **τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου** από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που **χαρακτηρίζονται**, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «**υψηλής**» ή «**πολύ υψηλής**» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά, από **τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους ή δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου** από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την **αδήλωτη εργασία**, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από **δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους (...)**».

11. Στο ΕΕΕΣ που κατέθεσε η προσφεύγουσα για τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με την ονομασία «2.Δικαιολογητικά Συμμετοχής.pdf») και στο ερώτημα του Μέρους III «Λόγοι Αποκλεισμού» περί αθέτησης των υποχρεώσεων στον τομέα του εργατικού δικαίου «Ο οικονομικός φορέας έχει, εν γνώσει του, αθετήσει τις υποχρεώσεις του στους τομείς του εργατικού δικαίου;», έδωσε την απάντηση: «**Ναι**».

12. Στη συνέχεια, στο ερώτημα «Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν» η προσφεύγουσα απάντησε τα εξής «Σύμφωνα με τις προβλέψεις και τις διακρίσεις του άρθρου 68 παρ. 2 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν. 4144 /2013 και το αρ. 39 του ν. 4488/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής και έως σήμερα α) δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος της εταιρείας μας (***** με έδρα την ***** 153 43 ***** Αττικής, ΑΦΜ *****, ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών, αρ. ΓΕΜΗ ***** και τηλ. *****), αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632 /2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Ειδικότερα, έχουν επιβληθεί στην εταιρεία μας τα παρακάτω πρόστιμα για τα οποία έχει παρέλθει η διετία (2) από την επιβολή αυτών: α) Το υπ' αριθ. πρωτ. *****/09-10-2017 πρόστιμο από το ΣΕΠΕ περί μη εμπρόθεσμης τροποποίησης του πίνακα προσωπικού που αφορούσε εργαζομένη στον Αερολιμένα *****, η οποία δεν προσήλθε στην εργασία της λόγω αιφνίδιας αδιαθεσίας της και αντικαταστάθηκε αυθημερόν. Το εν λόγω πρόστιμο το πληρώσαμε εντός της νόμιμης προθεσμίας που ορίζει ο Νόμος προκειμένου να ωφεληθούμε από τις ευεργετικές διατάξεις του Νόμου περί έκπτωσης 30% με την πληρωμή αυτού εντός 15 ημερών, περιορίζοντας την άδικη αυτή δαπάνη - ζημία της εταιρείας μας. β) Το υπ' αριθ. πρωτ. *****/19- 11-2019 πρόστιμο από το ΣΕΠΕ σχετικά με δύο (2) εργαζόμενες στο ΜΟΥΣΕΙΟ ***** οι οποίες απασχολήθηκαν σε άλλη ώρα και μία (1) εργαζόμενη που απασχολήθηκε άλλη ημέρα. Για το εν λόγω πρόστιμο ασκήσαμε ένσταση, όπου, με την από *****2020 τελική πράξη επιβολής προστίμου, μειώθηκε κατά 80%, διότι, με την από *****/2019 Επιστολή του Μουσείου ***** αποδείχθηκε ότι αυτό συνέβη εν αγνοία μας και με πρωτοβουλία του ΜΟΥΣΕΙΟΥ ***** , λόγω εκδηλώσεων και μεγάλης προσέλευσης κόσμου στο Μουσείο την συγκεκριμένη ημερομηνία, οπότε και συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 24 παρ. 1Α περ. α' του ν. 3996/2011. Σε κάθε περίπτωση και με δεδομένο ότι παρήλθαν τα 2 έτη από την επιβολή ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι δεν εμπόπτουμε στις (επί ποινή αποκλεισμού) σε καμία περίπτωση των διατάξεων του άρθρου 68 παρ. 2 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 και το αρ. 39 του ν. 4488/2017, όπως ισχύει. Επιπλέον, κατόπιν του

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΠΕ με αρ. πρωτ. ***/04-10-21, διαπιστώθηκαν και επιβλήθηκαν στην εταιρεία μας τα παρακάτω: α) Το υπ' αριθ. πρωτ. ***/31-1-2022 πρόστιμο από το ΣΕΠΕ., όπου, σε συνέχεια του επιτόπιου ελέγχου με αρ. πρωτ. ***/04-10-21 (στις εγκαταστάσεις των ΕΛΤΑ *** στην οδό *** στη ***) κατά τον οποίο βρέθηκε να εργάζεται η μισθωτή *** απασχολούμενη της ανωτέρω επιχείρησης και επεδείχθησαν έντυπα αναγγελίας πρόσληψης της με αρ. πρωτ. ΑΠ ***/28-09-21 (Ε3 Ενιαίο έντυπο αναγγελίας πρόσληψης) και μετά από περαιτέρω έλεγχο στο ΠΣ Εργάνη διαπιστώνεται η αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας στην εργαζόμενη με μερική απασχόληση η οποία αναγράφεται στην κατωτέρω κατάσταση και βρέθηκε να απασχολείται κατά την ημέρα και ώρα διενέργειας του επιτόπιου ελέγχου, χωρίς να έχει κατατεθεί το αργότερο έως και την ίδια ημέρα της αλλαγής ή της τροποποίησης του ωραρίου και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη εργασίας, συμπληρωματικός πίνακας προσωπικού ως προς τα μεταβληθέντα στοιχεία. Η διαπίστωση προέκυψε από τον έλεγχο του ωραρίου που δηλώνεται στον Ε4 Συμπληρωματικό πρόσληψης με αρ. ΑΠ ***/28-09-21 αναγραφόμενο σε αυτόν ωράριο εργασίας όπως έχει υποβληθεί στο ΠΣ Εργάνη. β) Το υπ' αριθ. πρωτ. ***/31-1-2022 πρόστιμο από το ΣΕΠΕ., όπου, σε συνέχεια του επιτόπιου ελέγχου με αρ. πρωτ. ***/04-10-21 (στις εγκαταστάσεις των ΕΛΤΑ *** στην οδό *** στη ***) κατά τον οποίο βρέθηκε να εργάζεται η μισθωτή **** απασχολούμενη της ανωτέρω επιχείρησης και μετά από έρευνα στο ΠΣ Εργάνη διαπιστώθηκε η κατάτμηση του ωραρίου της εργαζόμενης που συμπεριλαμβάνεται στην κατωτέρω κατάσταση, η οποία εργάζεται με μερική απασχόληση, σύμφωνα με το ωράριο που δηλώνεται στο Ε4 Συμπληρωματικό Πρόσληψης με αρ. πρωτ. ΑΠ ****/28-09-21. Τέλος, με την Πράξη Επιβολής Προστίμου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων **** ΤΕΕΣ **** με αρ. ****/20-5-2022, μας επιβλήθηκε πρόστιμο 2.000,00 ευρώ διότι κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο, την 14.04.2022, ημέρα Πέμπτη, σύμφωνα με το πρόγραμμα η εργαζόμενη **** έχει δηλωθεί ότι θα εργάζεται από 18.00 έως 00.00 χωρίς η αλλαγή του χρόνου εργασίας της να έχει κατατεθεί στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ με συμπληρωματικό πίνακα, πριν την ανάληψη υπηρεσίας της κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 άρθρου 80 του Ν 4144/2013. Καθότι το πρόστιμο αυτό φρονούμε ότι μας επιβλήθηκε καταχρηστικά ενόσω μάλιστα η αλλαγή του πίνακα προσωπικού

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

γινόταν παράλληλα με τον έλεγχο, όπως προκύπτει από την κατατεθείσα τροποποίηση ΠΠ ****– 14/04/22».

13. Στη συνέχεια, στο ερώτημα του ΕΕΕΣ «Σε περίπτωση καταδίκης, ο οικονομικός φορέας έχει λάβει μέτρα που να αποδεικνύουν την αξιοπιστία του παρά την ύπαρξη σχετικού λόγου αποκλεισμού (“αυτοκάθαρση”);» η προσφεύγουσα απάντησε «Ναι» και στο πεδίο «Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν» δήλωσε τα εξής «*Η εταιρεία μας προς αποφυγή ή /και αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον έλαβε τα κάτωθι μέτρα: • ενημέρωσε και εξήγησε διεξοδικώς τον Νόμο σε όλους τους εργαζόμενους της σε όλα τα έργα και επισήμανε ότι, έστω και για την παραμικρή αλλαγή του ωραρίου πρέπει άμεσα και εμπρόθεσμα να ενημερώνεται η εταιρεία μέσω αρμοδίου υπαλλήλου της, ακόμα και σε ώρες εκτός ωραρίου και επι 24ωρης βάσης, προκειμένου να προβαίνει σε έγκαιρη αλλαγή του ή τροποποίηση του ωραρίου απασχόλησής της στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ. • όρισε προσωπικό της εταιρείας ο οποίος θα δέχεται ενημερώσεις τέτοιου είδους μεταβολών 24 ώρες το 24ώρο 7 ημέρες την εβδομάδα. • Αύξησε το προσωπικό εποπτείας προκειμένου να υπάρχει αμεσότερη αντιμετώπιση προβλημάτων στα έργα. • Το προσωπικό εποπτείας ανέλαβε την υποχρέωση να ελέγχει ανελλιπώς την συνεχή τήρηση του ωραρίου εργασίας όλων των εργαζομένων κάθε έργου. Τα παραπάνω αναλύονται και τεκμηριώνονται με τα συνημμένα που ακολουθούν τα οποία είναι διαθέσιμα εφόσον ζητηθούν: ΕΠ 01.01- ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΕΠ 01.02-ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΕΠ 03.01-ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΟΠΤΩΝ ΕΠ 03.02-ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΟΠΤΩΝ ΕΠ 04 ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΕΠΟΠΤΗ Ε4 Τέλος επισυνάπτουμε τα αποδεικτικά έγγραφα που αφορούν την αποδοχή προστίμου των ΕΛΤΑ και τη μη αποδοχή προστίμου / προσφυγή του Γ.Ν. ****».*

14. Η αναθέτουσα αρχή έκρινε απορριπτικά την προσφορά της προσφεύγουσας μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής της και ιδίως του ΕΕΕΣ και των σχετικών διευκρινίσεων της προσφεύγουσας, καθώς, αφού έλαβε υπόψη της και το έγγραφο της ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ / Δ-ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ με αριθμό ΕΞ-**** από 16/06/2023,

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

διαπίστωσε ότι «Κατόπιν ενός διενεργηθέντος ελέγχου του ΣΕΠ.Ε., κατά την εκτέλεση της Σύμβασης από την ως άνω εταιρεία στα «ΕΛ.ΤΑ.» ****, βεβαιώθηκαν οι υπ' αριθ. 8.3.γ. και 8.3.δ. Πράξεις επιβολής προστίμου», ήτοι η Πράξη Επιβολής Προστίμου Σ.ΕΠ.Ε με αριθμό ****/31/01/2022 και η Πράξη Επιβολής Προστίμου Σ.ΕΠ.Ε. με αριθμό ****/31/01/2022. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή για την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας επικαλείται και τον διενεργηθέντα έλεγχο της 14/04/2022 από την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ****/ ΤΕΕΣ ****, κατά τον οποίο επιβλήθηκε Πράξη Επιβολής Προστίμου του ΣΕΠΕ ****.

15. Σχετικά με τις παραπάνω διαπιστώσεις της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα με τον κρινόμενο ισχυρισμό προβάλλει ότι τα δύο πρόστιμα που αναφέρονται στην προσβαλλόμενη, επιβλήθηκαν κατόπιν ενός διενεργηθέντος ελέγχου και ένα ακόμα επιβλήθηκε από χωριστό έλεγχο, προφανώς όμως δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη συνδρομή του λόγου αποκλεισμού του όρου 2.4.3.2 της Διακήρυξης, καθώς τα πρόστιμα δεν επιβλήθηκαν από τρεις αθροιστικά ελέγχους, αλλά από δυο. Επίσης, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Πράξη Επιβολής Προστίμου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων **** ΤΕΕΣ ****, με αριθμό ****/20-5-2022, λόγω της άσκησης Προσφυγής δεν έχει αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ καθώς και ότι σε κάθε περίπτωση, κανένα από τα παραπάνω πρόστιμα δεν αφορά αδήλωτη εργασία.

16. Από τις παραπάνω πράξεις επιβολής προστίμου που προσκομίζει η προσφεύγουσα προκύπτουν τα εξής:

α. Η Πράξη με αριθμό ****/31.01.2022 εκδόθηκε μετά τον έλεγχο με αριθμό ****/04.10.2021, αφορά παράβαση «πολύ υψηλής σοβαρότητας» και αναφέρει τα εξής «Σε συνέχεια του επιτόπιου ελέγχου με αρ. πρωτ. ****/ 04-10-21 (στις εγκαταστάσεις των ΕΛΤΑ **** στην οδό **** στη ****) κατά τον οποίο βρέθηκε να εργάζεται η μισθωτή **** απασχολούμενη της ανωτέρω επιχείρησης και επεδείχθησαν έντυπα αναγγελίας πρόσληψης της με αρ. πρωτ. ΑΠ ****/28-09-21 (Ε3 Ενιαίο έντυπο αναγγελίας πρόσληψης) και μετά από περαιτέρω έλεγχο στο ΠΣ Εργάνη διαπιστώνεται η αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας στην εργαζόμενη με μερική απασχόληση η

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

οποία αναγράφεται στην κατωτέρω κατάσταση και βρέθηκε να απασχολείται κατά την ημέρα και ώρα διενέργειας του επιτόπιου ελέγχου, χωρίς να έχει κατατεθεί το αργότερο έως και την ίδια ημέρα της αλλαγής ή της τροποποίησης του ωραρίου και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη εργασίας, συμπληρωματικός πίνακας προσωπικού ως προς τα μεταβληθέντα στοιχεία. Η διαπίστωση προέκυψε από τον έλεγχο του ωραρίου που δηλώνεται στον Ε4 Συμπληρωματικό πρόσληψης με αρ. ΑΠ****/28-09-21 αναγραφόμενο σε αυτόν ωράριο εργασίας όπως έχει υποβληθεί στο ΠΣ Εργάνη».

β. Η Πράξη με αριθμό ****/31.01.2022 εκδόθηκε μετά τον έλεγχο με αριθμό ****/04.10.2021, αφορά παράβαση «υψηλής σοβαρότητας» και αναφέρει τα εξής «Σε συνέχεια του επιτόπιου ελέγχου με αρ. πρωτ. ****/04-10-21 (στις εγκαταστάσεις των ΕΛΤΑ ****στην οδό **** στη ****) κατά τον οποίο βρέθηκε να εργάζεται η μισθωτή **** απασχολούμενη της ανωτέρω επιχείρησης και μετά από έρευνα στο ΠΣ Εργάνη διαπιστώθηκε η κατάτμηση του ωραρίου της εργαζόμενης που συμπεριλαμβάνεται στην κατωτέρω κατάσταση, η οποία εργάζεται με μερική απασχόληση, σύμφωνα με το ωράριο που δηλώνεται στο Ε4 Συμπληρωματικό Πρόσληψης με αρ. πρωτ. ΑΠ ****/28-09-21. Η ίδια παράβαση διαπιστώνεται και στον μεταγενέστερο πίνακα προσωπικού με αρ. πρωτ. ΠΠ****/07-10-21».

γ. Η Πράξη με αριθμό ****/20.05.2022 εκδόθηκε μετά τον έλεγχο που διενεργήθηκε στις 14.04.2022, αφορά παράβαση «πολύ υψηλής σοβαρότητας» και αναφέρει τα εξής «Διαπιστώθηκε η αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου στους εργαζόμενους με μερική απασχόληση που περιλαμβάνονται στην κατωτέρω κατάσταση και βρέθηκαν να απασχολούνται κατά την ημέρα και ώρα διενέργειας του ελέγχου στους χώρους του Γενικού Νοσοκομείου ****, χωρίς να έχει κατατεθεί το αργότερο έως και την ίδια ημέρα της αλλαγής ή της τροποποίησης του ωραρίου και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη εργασίας, συμπληρωματικός πίνακας προσωπικού ως προς τα μεταβληθέντα στοιχεία. Η διαπίστωση προέκυψε από τον έλεγχο του ωραρίου που δηλώνεται στον υπ' αριθμ. πρωτ. ΠΠ**** - 30/03/2022 πίνακα προσωπικού και το συνημμένο σε αυτόν πρόγραμμα ωρών εργασίας μηνός Απριλίου 2022».

17. Μετά τα παραπάνω και όπως βάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, προκύπτει ότι καμία από τις τρεις πράξεις επιβολής προστίμου, τις οποίες δήλωσε στο ΕΕΕΣ της και στις οποίες στηρίχθηκε ο αποκλεισμός της, δεν αφορά

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

σε αδήλωτη εργασία, ώστε, σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 2γ' του ν. 3863/2010 να απαιτούνται δύο έλεγχοι για τη διαπίστωση αυτών, ώστε να στοιχειοθετείται ο επίμαχος λόγος αποκλεισμού. Αντίθετα, οι επίμαχες τρεις πράξεις αφορούν παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που έχουν χαρακτηριστεί «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας. Επομένως, είναι εφαρμοστέα η περίπτωση (α) του άρθρου 68 παρ. 2γ' του ν. 3863/2010 και η αντίστοιχη περίπτωση (α) του όρου 2.4.3.2 της Διακήρυξης, κατά την οποία απαιτείται να έχει διαπιστωθεί η παράβαση διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας με τρεις πράξεις επιβολής προστίμου από τρεις διαφορετικούς ελέγχους. Στην κρινόμενη περίπτωση έχουν προκύψει μεν τρεις διαφορετικές παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, από δύο όμως ελέγχους, καθώς οι δύο πρώτες (****/31.01.2022 και ****/31.01.2022) έχουν εκδοθεί μετά από την διενέργεια του **ίδιου** ελέγχου με αριθμό ****/04.10.2021. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος, καθώς δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, και εσφαλμένα κρίθηκε απορριπτέα η προσφορά της.

18. Με την δεύτερη ομάδα ισχυρισμών η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της α' παρεμβαίνουσας εταιρείας και με τον πρώτο λόγο ισχυρίζεται ότι η προσφορά της θα έπρεπε να απορριφθεί καθώς εσφαλμένα δεν αναγνωρίστηκε λόγος αποκλεισμού της σύμφωνα με το άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και επίσης εσφαλμένα η αναθέτουσα αρχή δεν έλαβε τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του άρθρου 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016 για την κρίση της σχετικά με την επάρκεια των επανορθωτικών μέτρων. Επίσης, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι τα επανορθωτικά μέτρα της «****» έχουν ήδη κριθεί ανεπαρκή με την Γνώμη με αριθμό ****/2023 της ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ που συγκροτήθηκε με την Υ.Α. με αριθμό πρωτοκ. 111257/18-11-2022, όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. με αριθμό πρωτοκ. 11376/07-02-2023, η οποία αφορούσε σε αίτημα του Γενικού Νοσοκομείου ****. Σχετικά με τον παραπάνω λόγο προσφυγής λεκτέα τα εξής:

19. Στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

καταστάσεις: (...) στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, (...) θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του. (...)

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 και στην παρ. 4, εκτός από την περ. β` αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου,

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9». Οι παραπάνω προβλεπόμενοι δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού έχουν αναχθεί σε υποχρεωτικούς, στο πλαίσιο της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τα οριζόμενα στον όρο 2.2.3.4 της Διακήρυξης.

20. Επίσης, στο άρθρο 5 της ΥΑ 102080/2022 (ΦΕΚ Β' 5623/02.11.2022) «Προϋποθέσεις επανεξέτασης επανορθωτικών μέτρων» ορίζονται τα εξής: «1. Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας, δηλώνει στο ΕΕΕΣ, που υποβάλλει στη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης στην οποία συμμετέχει, ότι εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 1 και της παρ. 4, εκτός από την περ. β' αυτής, του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 για τις οποίες συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, **υποχρεούται**, εφόσον επικαλεστεί μέτρα αυτοκάθαρσης για να αποδείξει την αξιοπιστία του, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, που εμφανίζεται κατόπιν της θετικής απάντησης που έδωσε περί συνδρομής κάποιου από τους ανωτέρω λόγους αποκλεισμού, να δηλώσει: α. εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, που έλαβε για τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού που έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαγωνιστική διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής του άρθρου 1, β. εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης, γ. στην περίπτωση που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, εάν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία που εκδόθηκε η απόφαση της περ. α και σε περίπτωση που ισχύει το ανωτέρω να προβεί σε ανάλυσή τους αναγράφοντας υποχρεωτικά και την ημερομηνία κατά την οποία αυτά ελήφθησαν. 2. Στην περίπτωση που η Επιτροπή, έχει ήδη γνωμοδοτήσει υπέρ της επάρκειας των ληφθέντων από έναν οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, τότε η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής εκδίδεται χωρίς να απαιτείται νέα γνωμοδότηση της Επιτροπής, αποκλειστικά και μόνο εφόσον, βάσει του περιεχομένου του ΕΕΕΣ που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας, διαπιστώνεται από την αναθέτουσα αρχή ότι πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α. τόσο η προηγούμενη διαδικασία σύναψης σύμβασης για την οποία έχουν κριθεί ως επαρκή τα μέτρα όσο και η νέα

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

διαδικασία αφορά στη συμμετοχή του ίδιου οικονομικού φορέα, β. τόσο στην προηγούμενη διαδικασία σύναψης σύμβασης για την οποία έχουν κριθεί ως επαρκή τα μέτρα όσο και στη νέα διαδικασία, ο ίδιος οικονομικός φορέας, εμπίπτει στην ίδια κατάσταση για την οποία συντρέχει ο ίδιος λόγος αποκλεισμού, γ. τόσο στην προηγούμενη διαδικασία σύναψης σύμβασης για την οποία έχουν κριθεί ως επαρκή τα μέτρα όσο και στη νέα διαδικασία, ο ίδιος οικονομικός φορέας προσκόμισε τα ίδια στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, δ. η προγενέστερη υπόθεση επί της οποίας έχουν κριθεί ως επαρκή τα μέτρα αφορά στα ίδια πραγματικά περιστατικά με την παρούσα. Σε κάθε περίπτωση τα πραγματικά περιστατικά πρέπει να ταυτίζονται πλήρως με την κατάσταση που θεμελιώνει το λόγο αποκλεισμού του οικονομικού φορέα. 3. Στην περίπτωση που από το περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας, διαπιστωθεί ότι τα ληφθέντα, από τον οικονομικό φορέα μέτρα, είχαν κριθεί, από την Επιτροπή, ως μη επαρκή τότε:

α. Με την επιφύλαξη οριστικής διοικητικής απόφασης ή τελεσίδικης δικαστικής απόφασης που εκδόθηκε κατά προηγούμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής που έκρινε ανεπαρκή τα μέτρα αυτοκάθαρσης, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής εκδίδεται χωρίς να απαιτείται νέα γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 1, αποκλειστικά και μόνο εφόσον διαπιστωθεί ότι πληρούνται σωρευτικά οι αντίστοιχες προϋποθέσεις α έως δ της παρ. 2, β. αν δεν συντρέχει έστω και μία από τις προϋποθέσεις α έως δ της παρ. 2 τότε ακολουθείται κανονικά η διαδικασία του άρθρου 2 και η Επιτροπή εκδίδει υποχρεωτικά νέα γνώμη επί της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων βάσει του σχεδίου απόφασης που της αποστέλλει η αναθέτουσα αρχή, γ. σε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης και εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την έκδοση της απόφασης που τα έχει κρίνει, τότε ακολουθείται κανονικά η διαδικασία του άρθρου 2 και η Επιτροπή εκδίδει υποχρεωτικά νέα γνώμη επί τη βάση όλων των μέτρων αυτοκάθαρσης που δηλώνει ο οικονομικός φορέας βάσει του σχεδίου απόφασης που της αποστέλλει η αναθέτουσα αρχή, δ. εάν δεν προκύπτει από το περιεχόμενο του ΕΕΕΣ η ημερομηνία λήψης των μέτρων αυτοκάθαρσης, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει σε αυτό ότι έχει λάβει πρόσθετα μέτρα μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης που τα έκρινε, τότε η αναθέτουσα αρχή ακολουθεί τη διαδικασία της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 4 και σε περίπτωση μη

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

ανταπόκρισης του οικονομικού φορέα τεκμαίρεται ότι ο τελευταίος δεν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης και η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής εκδίδεται χωρίς να απαιτείται νέα γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 1. 4. Στις περιπτώσεις που, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής επί της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων λαμβάνεται χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση της Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή, οφείλει στη σχετική απόφασή της, να μνημονεύει την προγενέστερη απόφαση με βάση την οποία κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή τα μέτρα και να αιτιολογεί την πλήρωση των προϋποθέσεων του παρόντος περί μη αποστολής του σχεδίου στην Επιτροπή. 5. Για την εφαρμογή του παρόντος και στην περίπτωση που στα οικεία πεδία του ΕΕΕΣ δεν επαρκεί ο χώρος για να δηλωθούν από τον οικονομικό φορέα τα σχετικά στοιχεία, δύναται να χρησιμοποιηθεί η συνοδευτική του ΕΕΕΣ υπεύθυνη δήλωση της παρ. 9 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016».

21. Στην κρινόμενη περίπτωση η άπαρεμβαίνουσα κατέθεσε στο φάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής της το ΕΕΕΣ καθώς και συνοδευτική αυτού Υπεύθυνη Δήλωση (βλ. ηλεκτρονικά αρχεία με τις ονομασίες «1A.espd-response-v2 (7).signed.pdf» και «1B.ΥΔ ΕΕΕΣ.pdf»). Στο πρώτο από τα παραπάνω αρχεία στο Μέρος III Γ' «Λόγοι Αποκλεισμού» και στα ερωτήματα «Πρώρη καταγγελία, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις» και «Ψευδείς δηλώσεις, απόκρυψη πληροφοριών, ανικανότητα υποβολής δικαιολογητικών, απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών» έδωσε, ορθά, **θετικές απαντήσεις**, καθώς όπως έχει κριθεί τα ερωτήματα του ΕΕΕΣ σχετικά με τη συνδρομή ή μη λόγων αποκλεισμού αφορούν στη δήλωση πραγματικών γεγονότων και όχι στην κρίση του υποψηφίου περί της εν τέλει συνδρομής ή μη του εκάστοτε λόγου αποκλεισμού (ΣτΕ 753/2020). Στη συνέχεια στα οικεία πεδία του ΕΕΕΣ καθώς και στη συνοδευτική Υπεύθυνη Δήλωση που κατέθεσε, η «****» παρέθεσε αναλυτικά τα επανορθωτικά μέτρα που έχει λάβει, χωρίς όμως να δηλώσει, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ που εμφανίζεται μετά την παραπάνω θετική απάντηση, ή στη συνοδευτική αυτού Υπεύθυνη Δήλωση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της ΥΑ 102080/2022, εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, που έλαβε για τους δηλωθέντες λόγους αποκλεισμού, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαγωνιστική διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή κατόπιν

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

γνωμοδότησης της αρμόδιας Επιτροπής, ή εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α' με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης, καθώς και εάν στην περίπτωση, που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία που εκδόθηκε η απόφαση της περ. α' προβαίνοντας σε σχετική ανάλυσή τους.

22. Στη συνέχεια η Επιτροπή του Διαγωνισμού, όπως προκύπτει από το σχετικό Πρακτικό της 17^{ης} 08.2023 μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής αποδέχθηκε την προσφορά της «****». Ωστόσο, η πιο πάνω εταιρεία, αν και δήλωσε στο ΕΕΕΣ της ότι συντρέχουν καταρχήν λόγοι αποκλεισμού, δεν τήρησε την υποχρέωση δήλωσης, περί της τυχόν προηγούμενης αξιολόγησης αυτών μετά τη γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής του άρθρου 73 παρ. 9 ν. 4412/2013, σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Επίσης, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης δεν προκύπτει ούτε ότι η αναθέτουσα αρχή προηγουμένως κίνησε τη διαδικασία που ορίζεται στις παρ. 7 και 8 του αρ. 73 ν. 4412/2016 περί αξιολόγησης των προβαλλόμενων επανορθωτικών μέτρων και έκδοσης σχετικής απόφασης μετά τη διαδικασία που προβλέπεται, δηλαδή την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παραγράφου 9 του άρθρου 73 ν. 4412/2016.

23. Επομένως, όπως βάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η αναθέτουσα αρχή έσφαλε κατά την αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής της α' παρεμβαίνουσας λόγω των παραπάνω παραλείψεων, ενώ, σε κάθε περίπτωση, η αποδοχή των όσων η εταιρεία παραθέτει ως επανορθωτικά μέτρα στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρασχέθηκε δια της αποδοχής των δικαιολογητικών συμμετοχής της, καθώς ο νόμος ρητά απαιτεί την έκδοση αυτοτελούς απόφασης της αναθέτουσας αρχής και μάλιστα μετά την κίνηση της σχετικής διαδικασίας για τη λήψη σύμφωνης γνώμης από την Επιτροπή που συγκροτείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων (παρ. 9 αρ. 73 Ν. 4412/2016), η οποία στην κρινόμενη περίπτωση δεν έλαβε χώρα, ούτε και δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ της α' παρεμβαίνουσας, αν η διαδικασία αυτή έχει κινηθεί στο παρελθόν. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος κατά της «****», γίνεται δεκτός ως βάσιμος, ενώ παρέλκει η εξέταση του ισχυρισμού στο μέτρο που προβάλλεται

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

ότι τα ληφθέντα επανορθωτικά μέτρα έχουν κριθεί ανεπαρκή με την Γνώμη με αριθμό ***/2023 της ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ, καθώς η διατύπωση της γνώμης αυτής, σε κάθε περίπτωση, δεν δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ της «****».

24. Με το δεύτερο λόγο της δεύτερης ομάδας ισχυρισμών η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της α΄ παρεμβαίνουσας θα έπρεπε να απορριφθεί καθώς η τεκμηρίωση υλικών που προτείνει στον φάκελο «****» αρχείο «****» δεν είναι επικαιροποιημένη, εφόσον όλα τα δελτία δεδομένων ασφαλείας που αναφέρουν τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που απαιτεί η Διακήρυξη έχουν εκδοθεί κατά τα έτη 2021 και 2022, κατά παράβαση των οριζόμενων στο Παράρτημα Ι παρ. 6 της Διακήρυξης με τίτλο «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ», σύμφωνα με το οποίο *«Κάθε υποψήφιος ανάδοχος καθαρισμού υποχρεούται να καταθέσει τα παρακάτω έγγραφα και πιστοποιητικά μαζί με την προσφορά του:*
α) Διαφημιστικά φυλλάδια της εταιρείας παρασκευής για τα απορρυπαντικά που θα χρησιμοποιήσει στα οποία θα περιέχονται τα χαρακτηριστικά των προϊόντων (σύνθεση – ιδιότητες, τρόπος χρήσης, προφυλάξεις, συσκευασία, δοσολογία κ.λ.π.)». Ο παραπάνω ισχυρισμός όμως προβάλλεται αβάσιμα, καθώς από τη διατύπωση της επίμαχης απαίτησης δεν προκύπτει υποχρέωση των συμμετεχόντων για την κατάθεση πρόσφατών/επικαιροποιημένων διαφημιστικών φυλλαδίων και για το λόγο αυτό είναι απορριπτέος.

25. Επιπλέον, με το δεύτερο σκέλος του ίδιου ισχυρισμού η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η α΄ παρεμβαίνουσα στο φάκελο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ 2» και στο αρχείο «19.PROSPECTUS ΥΛΙΚΩΝ» έχει προσκομίσει Πιστοποιητικά ISO, τα οποία έχουν λήξει. Συγκεκριμένα έχει προσκομίσει: α) το Πιστοποιητικό ISO 9001 της εταιρείας **** των υλικών που προτείνει έχει λήξει στις 27.07.2022 β) και το Πιστοποιητικό ISO IPS TOOLS των εργαλείων που προτείνει έχει και το οποίο έχει λήξει στις 16.04.2022. Για το λόγο αυτό η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της πιο πάνω εταιρείας δεν είναι σύμφωνη με την απαίτηση του Παραρτήματος Ι παρ. 8 «ΥΛΙΚΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» της Διακήρυξης, σύμφωνα με το οποίο *«Τα προϊόντα καθαρισμού να είναι εγκεκριμένα από το Χημείο του Κράτους, να υπάρχει πιστοποιητικό ISO και να συνοδεύονται από Δελτία Δεδομένων*

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

Ασφαλείας Προϊόντος στην Τεχνική Προσφορά επί ποινή αποκλεισμού» και πρέπει να απορριφθεί.

26. Σχετικά με τον παραπάνω ισχυρισμό επισημαίνεται καταρχήν ότι τα αμφοσβητούμενα πιστοποιητικά περιλαμβάνονται στο ηλεκτρονικό αρχείο «21.ΠΙΣΤΟΠ. ΥΛΙΚΩΝ&ΜΗΧΑΝ.pdf» και όχι στο αρχείο που αναφέρει η προσφεύγουσα. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει ότι τα πιστοποιητικά που περιλαμβάνονται στο φάκελό της και δεν βρίσκονται σε ισχύ δεν αντιστοιχούν σε προσφερόμενα είδη, υποστηρίζοντας επί των παραπάνω ότι «για τα προσκομισθέντα εκ μέρους μας πιστοποιητικά ISO και την προβαλλόμενη αίτηση δέον όπως επισημανθεί ότι η εταιρεία μας στα προτεινόμενα υλικά που εμπεριέχει το αρχείο 19.PROSPECTUS ΥΛΙΚΩΝ δεν συμπεριλαμβάνονται υλικά της εταιρείας ****, και τα υλικά καθαρισμού και απολύμανσης που θα χρησιμοποιηθούν αφορούν κατά βάση την εταιρεία ****, καθώς και τις εταιρείες ****. Για τις τελευταίες δε εταιρείες στο αρχείο: 21.ΠΙΣΤΟΠ. ΥΛΙΚΩΝ&ΜΗΧΑΝ (σελ. 1-22,64-67 και 171-173) συμπεριλαμβάνονται τα πιστοποιητικά ISO που είναι σε ισχύ. Επίσης αναφορικά με τα καρότσια καθαρισμού της εταιρείας **** συμπεριλαμβάνονται στο αρχείο: 20.PROSPECTUS ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ (σελ. 304) και αποτελούν καρότσια ειδικού κλειστού τύπου. Με δεδομένο δε ότι στη σελίδα 60 της διακήρυξης και συγκεκριμένα στον απαιτούμενο τεχνικό εξοπλισμό του αναδόχου ως προς την απαίτηση για τα καρότσια καθαρισμού προβλέπεται ότι: «- Διπλό τροχήλατο καρότσι σφουγγαρίσματος με βάση και χερούλι από χρωμιωμένο μέταλλο, το οποίο θα διαθέτει δύο κουβάδες χωρητικότητας έως 25 λίτρων με πρόσθετη πρέσα στυψίματος. Στον ένα κουβά θα υπάρχει το διάλυμα υλικού καθαριότητας και στον άλλο κουβά καθαρό νερό για το ξέπλυμα της σφουγγαρίστρας.» Ευχερώς συνάγεται ότι η ως άνω απαίτηση καλύπτεται πλήρως με την χρήση των καροτσιών καθαρισμού της εταιρείας **** που επίσης συμπεριλαμβάνεται στο αρχείο: 20.PROSPECTUS ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ (σελ. 308-311) και προς τούτο έχουν υποβληθεί εν ισχύ πιστοποιητικά ISO (21.ΠΙΣΤΟΠ. ΥΛΙΚΩΝ&ΜΗΧΑΝ σελ. 84-92)».

27. Μετά τα παραπάνω, η υπόθεση θα πρέπει να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή ως αρμόδια για την αντιστοίχιση των κατατεθέντων πιστοποιητικών με τα προσφερόμενα είδη και την απόρριψη της προσφοράς της «****» μόνο στην

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

περίπτωση κατά την οποία τα μη ευρισκόμενα σε ισχύ πιστοποιητικά αφορούν πράγματι προσφερόμενα είδη, εν όψει των οριζομένων στον όρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης, κατά τον οποίο «*Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή με το Παράρτημα I και VI της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης*».

28. Με τον τρίτο ισχυρισμό κατά της «****» η προσφεύγουσα προβάλλει πλημμέλεια της οικονομικής προσφοράς της, η οποία συνίσταται στο ότι δεν ταυτίζεται το αριθμητικά και ολογράφως δηλωθέν ποσό της προσφοράς της κατά παράβαση της απαίτησης της Διακήρυξης κατά την οποία «*απορρίπτεται προσφορά «γ) στην οποία δεν ταυτίζονται οι τιμές (ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ & ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ) των ως άνω πεδίων του ΕΝΤΥΠΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, καθώς και της τιμής που έχει δοθεί από τον οικονομικό φορέα, στο σχετικό πεδίο της οικονομικής προσφοράς στην διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ.*» Πράγματι στο αρχείο της οικονομικής προσφοράς της «****» με την ονομασία «1Α.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.pdf» αναγράφεται ότι «*για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αχαΐας, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται προσφέρω μηνιαία τιμή: Εννιά χιλιάδες πεντακόσια ΕΥΡΩ (7.743,69 €) συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων κρατήσεων, της παρακράτησης φόρου εισοδήματος και μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.*», διατύπωση από την οποία διαπιστώνεται αναντιστοιχία μεταξύ της προσφερόμενης τιμής που έχει αναγραφεί ολογράφως σε σχέση με την τιμή που έχει αναγραφεί αριθμητικά. Ωστόσο, σε επόμενο σημείο του ίδιου αρχείου δηλώνεται το ποσό ολογράφως «*Επτά χιλιάδες τετρακόσια εβδομήντα τρία ευρώ και εξήντα εννέα λεπτά*», το οποίο συμπίπτει με το παραπάνω αριθμητικά δηλωθέν. Επομένως, η παραπάνω αναντιστοιχία αποτελεί ήσσοнос σημασίας πλημμέλεια που μπορεί να διευκρινισθεί με τη διαδικασία του άρθρου 102 ν. 4412/2016, καθώς προκύπτει ότι η παραπάνω αναγραφή του ποσού *Εννιά χιλιάδες πεντακόσια ΕΥΡΩ αποτελεί προφανή παραδρομή. Επομένως, ο κρινόμενος ισχυρισμός προβάλλεται*

Αριθμός Απόφασης : 1673/2023

καταρχήν *βάσιμα*, πλην όμως πρόκειται για πλημμέλεια δεκτική διευκρίνισης σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

29. Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει δεκτή σύμφωνα με το σκεπτικό και να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

1. Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.
2. Ακυρώνει την προσβαλλόμενη σύμφωνα με το σκεπτικό.
3. Απορρίπτει τις παρεμβάσεις σύμφωνα με το σκεπτικό.
4. Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 25 Οκτωβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ